

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת כתובות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

מסכת כתובות

פ"א בתולה נשאת

גמ' ב. - ג :

בתולה נשאת ליום ד' [משכים לב"ד] ולא יום א' [שקדו - שיטרח בסעודה] ולא לליל ה' הגיע זמנה: רב יוסף, רב אשי - כל אונס לא מעלה לה מזונות רב אחאי - חלה הוא, היא, נדה מעלה לה מזונות [נסתחפה שדה] חוץ משעת ווסתה ותק"ח ל"ק דרבא - אין טענת אונס בגיטין [משום צנועות ופרוצות - אפקעינהו] ל"ב - יש טענת אונס בגיטין חוץ מאונס דשכיח [הו"ל לאתנויי] אם בתי דינין קבועין כל יום, נשאת בכל יום בדטריח בסעודה לפני שבת

רש"י ב. - ג.

משכים לב"ד - לרש"י - יתברר ע"י קול - עדים עמד בדין וחלה - לרש"י - פטור ממזונות כל המקדש - על דעת שיהו בטלין לפי חכמים ע"י גיטין שהכשירו חכמים אפקעינהו - לרש"י - גט עוקר קידושין ועושה מעות מתנה מעיקרן

גמ' ג. - ה :

תיבעל להגמון - נהגו לכנוס בשלישי מותר בשני כשחייל קבע יבואו בג' ויקחו הסעודה, במת אביו של חתן והסעודה לא מזדבן הוא ישן בין האנשים והיא בן הנשים: נדה שלא בעל, חתן אפי' בעל בעילת מצוה ופירש - רב יוסף - באבילות דידה, רב אשי - דוקא כשהקילו לנהוג ימי משתה לפני אבילות בן זוג נוהג ג"כ אבילות רק בפני השני לא יבעול (יכנוס) בליל שבת [חבורה, טריד לאחרים וישחוט בן עוף] ולא במוצ"ש [שמא ישחוט עוף] (לא להל') בתולה נבעלת בליל ה' [ברכה לדגים] ובדלא קפיד אפי' ביום ד' [לא חיישינן לאיקרורי דעתא] אלמנה נשאת בה' ונבעלת ליל ו' [ברכה לאדם עדיפא, שקדו שישמח עמה ג' ימים ולא ישכים לאומנותו] { גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ; אצבעות כיתידות, אליה האוזן רכה }

גמ' ה. - ז.

לבעול בתחלה בשבת - לר"ש מותר [אינו מתכוין ואין פסיק רישיה דרוב בקי אין בהטייה לחכמים אסור לבי רב - לרב מותר [אע"פ דא"מ אסור, אבל מקלקל אצל הפתח/בחבורה (כר"י) מותר] לשמואל אסור חוץ מכבר בעיל - פירצה דחוקה ומשיר צרורות [רש"י - מספיקא לא אסרינן] לנהרדעי - הפוך לר"פ - רבא - ביו"ט מותר [מתוך בדבר הצורך ל"כל נפש"] ולא בשבת, ור' פפי חולק - אף שבת לר' יוחנן אסור. להל' מותר. לא בעיל - מח' ברייתות אם פטור מק"ש ליל שבת [רבא - מח' אי מותר לבעול וטריד או לא, אביי - מח' אי טירדא (דמצוה) דלא מצי בעיל פוטרותו]

רש"י ה. - ו :

חבורה - לרש"י - משום צובע

הדקת סתימת גיגית - לרש"י - סחיטה
מפס מורסה לעשות פה חייב - לרש"י - מתקן פתח ליום מחר וחייב משום בונה (אף בבעל חי)

גמ' ז. - ח :

ברכת חתנים : בחור לאלמנה ז' לברכה וג' לשמחה, אלמן לאלמנה יום א' לברכה וג' לשמחה

ברכת חתנים ב' [מבועז, במקלות ברכו - ממקור ישראל] וחתן מן המניין
בבית חתנים, ר"י - אף בבית האירוסין ביהודה שמתייחד עמה

רבין, רב אדא - אין חתימה לברכת אירוסין [כברכת פירות, מצות (לרש"י - כולה הודאה)],
ורב אחא חולק [בקידוש (לרש"י - לשון קדושה)]

למ"ד יצירה אחת ולא הולכים בתר מחשבה לא מברכין יוצר האדם (רבי)

אחר יום א', בלי פנים חדשות מברך שהשמחה במעונו ואשר ברא בלבד

שהשמחה במעונו - כל ל' ואם אמר להן מחמת הילולא - עד י"ב חודש
ומתחילים משהכין צרכי החתונה (רש"י - וא"ל מחמת החופה)
לא במילה [טרידי - צערא לינוקא]

אבלים מן המניין לברהמ"ז (לרש"י - לזימון)

ולא לברכת אבלים ברחבה בסעודת הברה, וכל ז' כשיש פנים חדשות

{ ניחום אבלים ; המנבל פיו נהפך גז"ד לרעה ; אל יפתח פיו לשטן ; י' כוסות לאבל }

רש"י ז. - ח.

איסור לארוסה - דגזרו על יחוד של פנויה עד חופה וברכה

שהכל, יוצר פותחים בברוך - לרש"י - אינם מהסדר, אשר יצר - תחלת הסדר

גמ' ט. - י :

ר' אלעזר - "פתח פתוח מצאתי" - נאמן לאוסרה [קים ליה ושויה אנפשי'] באשת כהן וקידשה פחותה
מג' ונתגדלה דאין ספק ספיקא

דוד מותר לבת שבע [אנוסה, אוריה כתב גט (לרש"י על תנאי)]

שמואל - "פתח פתוח" - נאמן להפסידה כתובתה [כתובה תק"ח והם אמרו, חזקה דאינו טורח ומפסיד
סעודה]

חוץ מביהודה [לרש"י - שמא בעל ושכח או הערה ושיבר]

לרש"י לר' אלעזר אינו נאמן חוץ מטענת דמים [רש"י - טענה ברורה]

בחור שטען פתח פתוח מלקין לר"נ - לתי' א' נאמן, לרב אחאי אינו נאמן

מח' תנאים אי כתובת בתולה מדרבנן - מזיבורית, לרשב"ג מדא' [כמוהר הבתולות]

ב' לשונות אי אמרינן שמא הטה בלא מתכוין

אלמנה מן האירוסין - כתובתה מאתם

רב - אכל תמרים אל יורה - לל"ב דוקא לפני נהמא [טרד דעתו]

{ משפחת דורדקי ; דרש של אלמנה, מטר, מזבח, תמרים, דשא, דרגא, פוריא, איילוניית }

רש"י ט.

"פתח פתוח" - לרש"י - ואין לו טענת דמים - נאבד, דורקטי

לרש"י - בועל אסור להאשת איש כשידוע לרבים

גמ' יא. - יב :

גר קטן - עם אביו [ניחא במה שעשה], על דעת ב"ד (רש"י - באין לו אב, והן נעשין לו אב) [זכין לאדם - דלא
טעם איסורא דהפקירות]

הגדילו יכולין למחות שעה אחת
מקבלת כתובתה כשהגדילה ולא מיחתה - ורבא חולק [שלא תהא קלה להוציאה (רש"י - וכל זמן שלא
מיחתה גיורת היא)]
מקבלת קנסה כשהגדילה ולא מיחתה - ואביי חולק [שלא יהא חוטא נשכר]
מוכת עץ (רש"י - ונשאה סתם) - לר"מ כתובתה מאתים,
לרבנן מנה (להו"א דרבא בלא הכיר בה - לא כלום)
קטן (פחות מט') הבא על הגדולה - רב - דינה כמוכת עץ, שמואל - כבתולה
בחזקת בתולה ונמצאת בעולה
רב ששת, רבה, ר' יוחנן - יש לה כתובה מנה
ר"נ, רבא, רב אשי (רש"י - לל"ק), ר' אלעזר - לית לה כלל
חוץ מנכנסה לחופה כבר (ואפי' העידו שלא נבעלה)
אין טענת בתולים: לבתולה מן הנישואין כשבעל לאלתר, במקום שנהגו להתייחד חתן וכלה,
רב אשי - כשאין שושבינין למשמש בחתן
ב"ד של כהנים - בתולה בת כהן, ומשפחות מיוחסות כתובתן ד' מאות

גמ' יב: - יד:

היא אומרת משארסתני נאנסתי, מוכת עץ אני
ר"ג, ר"א, שמואל להל' - נאמנת [ברי עדיף, מגו מוכת עץ אני (רש"י - טענה מעלייתא) / מוכת עץ
תחתית, חזקת בתולה]
ר' יהושע - תביא ראיה - ואין כתובה אלא מנה/כלום (מח') [גמ' טז. - שור שחוט לפניך (לרש"י - הוא
טוען - לא אמרין מגו דדלמא לא אסקה אדעתה, מערים), גמ' עה: - חזקת ממון]
פנויה אומרת לכשר נבעלתי
ר"ג, ר"א - נאמנת אפי' ברוב פסולין [בנסתרה - מיגו לא נבעלתי, במעוברת - לרש"י - חזקת כשרות]
חוץ: משבויה [רוב עכו"ם פרוצין בעריות], לר' אלעזר - לבתה [אין חזקת כשרות] (ור' יוחנן
ורב אסי חולקים - רק אינו מיוחס אחריו)
ר' יהושע - תביא ראיה אפי' רוב כשרין [אין מיגו בנסתרה - אין אפוטרופוס לעריות ואע"פ שכשרה
לבעלה מעלה עשו ביוחסין לפוסלה לכהונה]
חוץ: מאלמנת עיסה (ספק חלל) [ס"ס (אע"פ דהוי "שמא")]
ארוס וארוסתו שאומרים "ממנו" נאמנים [הודה (ב' לשונות ביבמות אי דוקא בדלא דיימא מעלמא),
הל' כר"ג אפי' ברוב פסולין בדיעבד]
אלמנת עיסה (לרש"י - שנשאה ספק/ס"ס חלל) כשרה, גמ' קידושין - לר' יוסי - פסולה, בתה פסולה
מכירין ספיקו כשר,
באין מכירין: ת"ק - "ממזר" "חלל" ושתיק פסול [לרש"י - כהודאה]
ר"מ - ממזר ושתיק פסול, חלל ושתיק כשר [לא איכפית ל']
ר"ש ב"א - ר"מ - ממזר ושתיק כשר [יש קול לממזר] וצווח פסול, חלל ושתיק פסול

גמ' טו. - טו:

ר' יוסי - ר' יוחנן ב"ג - קטנה שנאנסה צריך ב' רובי - רוב סיעה ורוב עיר [אטו רוב עיר כשהוא קבוע -
מעלה עשו ביוחסין]
קבוע כמחצה - אפי' לקולא [וארב לו וקם עליו - שיתכוין לו ולא ט' ישראלים וגוי א' וזרק אבן]
מצא תינוק מושלך - רב - ליוחסין בעינן ב' רובי
להחיותו ולהחזיר אביתו - רוב ישראל
לפקח עליו הגל - שמואל - אפי' רוב עכו"ם
להאכילו נבילות - רוב עכו"ם
משלם חצי נזק במחצה אמחצה [אייתי ראי' שאני גוי]

רש"י טו. - טו:

לרש"י - ר' יוחנן ב"ג כר' יהושע ובב' רובי אכשרה

רוב שרצים ברה"ר - אין כאן ספק טומאה אלא ודאי טומאה חוץ מקבוע כמחצה
לרש"י - לדורות להל' לכו"ע בעינן ב' רובי